

Հավելված 4

Հաստատված է

ԵՊՀ ԻՄ-ի գիտական խորհրդի

2023թ. ապրիլի 29-ի նիստի թիվ 66/3 որոշմամբ

ԵՊՀ ԻՄ-ի գիտական խորհրդի նախագահ \_\_\_\_\_ Ա.Հ. Մակարյան

**«ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ  
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ  
ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ**

**(ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՁԵՌՆԱՐԿ)**

**ԻԶԵՎԱՆ 2023**

**ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ  
ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ**

**1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ**

1. «ԵՊՀ ԻՄ մագիստրոսի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը» դեկավար ձեռնարկը սահմանում է մագիստրոսի կրթական ծրագրի կառուցվածքը, ընդհանուր բովանդակությունն ու ուսանողի բեռնվածությունը:
2. Մագիստրոսի առկա ու հեռակա ուսուցմամբ կրթական ծրագրերի կառուցվածքն ու ուսումնական պլանի ձևաթերթերը (ըստ տևողության) ներկայացված են համապատասխան հավելվածներում:
3. Առկա ուսուցմամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի տևողությունը կարող է լինել 2 տարի (4 կիսամյակ), 1,5 տարի (3 կիսամյակ) և 1 տարի (2 կիսամյակ): Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանվում է 20-շաբաթյա տևողություն, որից 15 շաբաթը հատկացվում է լսարանային պարապմունքներին, 2-ը՝ ընթացիկ քննություններին, իսկ 3-ը՝ քննաշրջանին: Ավարտական կիսամյակի լսարանային պարապմունքների համար սահմանվում է 8-շաբաթյա տևողություն:
4. Հեռակա ուսուցմամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի տևողությունը կարող է լինել 2,5 տարի (5 կիսամյակ), 2 տարի (4 կիսամյակ) և 1,5 տարի (3 կիսամյակ): Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանվում է 16-շաբաթյա տևողություն, որից 3 շաբաթը հատկացվում է լսարանային պարապմունքներին, 8-ը՝ ինքնուրույն աշխատանքին ու խորհրդատվություններին, 2-ը՝ ընթացիկ քննություններին, իսկ 3-ը՝ քննաշրջանին: Առանձին դեպքերում, մասնագիտական առանձնահատկություններից ելնելով, ուսումնական ստորաբաժանման գիտական խորհրդի առաջարկով և ԵՊՀ ԻՄ տնօրենի թույլտվությամբ տեսական ուսուցման կազմակերպումը կարող է իրականացվել նաև այլ ժամանակացույցով:
5. Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսումնական բեռնվածությունը 120/90/60 կրեդիտ է, որն առկա ուսուցման մեկ կիսամյակի համար կազմում է 30 կրեդիտ, իսկ հեռակա ուսուցման դեպքում՝ 24/22/20 կրեդիտ (10 % թույլատրելի շեղումով): Ուսանողի շաբաթական լրիվ ուսումնական բեռնվածությունն առկա ու հեռակա ուսուցման

համակարգերում 1,5 կրեդիտ է: Ուսումնական մեկ կրեդիտի ժամային համարժեքը 30 ժամ է:

6. Առկա ուսուցման մագիստրոսի ծրագրի ուսումնական կառուցամասի դասընթացների լսարանային աշխատանքի ժամաքանակը ընդհանուր ժամերի 1/3-ն է, իսկ մնացած ժամաքանակը նախատեսվում է ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքի համար: Օրինակ, եթե որևէ դասընթացի ուսումնական պլանով հատկացված է 3 (6) կրեդիտ աշխատածավալ, որի ժամային համարժեքը կազմում է 90 (180) ժամ, ապա դասընթացին հատկացվող լսարանային աշխատանքի ժամաքանակը 30 (60) ժամ է, իսկ ինքնուրույն աշխատանքինը՝ 60 (120) ժամ: Ըստ այդմ՝ 15-շաբաթյա տեսական ուսուցման պայմաններում այդ դասընթացների շաբաթական լսարանային ժամերը կկազմեն համապատասխանաբար 2 (4) ժամ: 8-շաբաթյա տեսական ուսուցման դեպքում դասընթացների շաբաթական լսարանային ժամերը պետք է համապատասխանեն դասընթացի ուսումնական պլանով նախատեսված աշխատածավալին:

7. Հեռակա ուսուցման մագիստրոսի ծրագրի ուսումնական կառուցամասի դասընթացների լսարանային աշխատանքի ժամաքանակը սահմանվում է առկա ուսուցման ձևի լսարանային ժամերի 1/3-ի չափով, իսկ մնացած ժամաքանակը նախատեսվում է ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքի համար: Օրինակ, եթե որևէ դասընթացի ուսումնական պլանով հատկացված է 3 (6) կրեդիտ աշխատածավալ, որի ժամային համարժեքը կազմում է 90 (180) ժամ, ապա դասընթացին հատկացվող լսարանային աշխատանքի ժամաքանակը կկազմի 10 (20) ժամ, իսկ ինքնուրույն աշխատանքինը՝ 80 (160) ժամ:

## 2. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

### 2.1. Ուսումնական կառուցամաս

Ծրագրի ուսումնական կառուցամասը բաղկացած է ընդհանուր, մասնագիտական և մասնագիտացման դասընթացների կրթամասերից: Այն ներառում է ինչպես պարտադիր, այնպես էլ կամընտրական դասընթացներ: Ընդհանուր և մասնագիտական կրթամասերը նպատակաուղղված են ապահովելու մագիստրոսի որակավորման

մասնագիտական ընդհանուր գիտելիքների ու կարողությունների զարգացումը, իսկ մասնագիտացման կրթամասն ուղղված է նեղ մասնագիտական գիտելիքների, կարողությունների ու հմտությունների զարգացմանը:

8. Ընդհանուր դասընթացների կրթամասի աշխատածավալը 2 տարի տևողությամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի համար 12 կրեդիտ է<sup>1</sup> և ներառում է երեք պարտադիր դասընթաց՝ «Մասնագիտական օտար լեզու»<sup>2</sup> (6 կրեդիտ՝ 2 կիսամյակ), «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները (SS) մասնագիտական ոլորտում» (3 կրեդիտ), «Հետազոտության պլանավորում և մեթոդներ» (3 կրեդիտ): Ընդհանուր դասընթացները նպատակաուղղված են ուսանողների ընդհանրական/փոխանցելի գիտելիքների ու կարողությունների ձևավորմանը, մասնավորապես՝ օտար լեզվով գրավոր ու բանավոր հաղորդակցմանը, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմանը, հետազոտության պլանավորմանն ու տարբեր մեթոդների կիրառմանը: 1,5 տարի տևողությամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի ընդհանուր դասընթացների կրթամասի աշխատածավալը 6 կրեդիտ է և ներառում է երկու պարտադիր դասընթաց՝ «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները (SS) մասնագիտական ոլորտում» (3 կրեդիտ), «Հետազոտության պլանավորում և մեթոդները» (3 կրեդիտ):

1 տարի տևողությամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի ընդհանուր դասընթացների կրթամասի աշխատածավալը 6 կրեդիտ է և ներառում է մեկ պարտադիր դասընթաց՝ «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները (SS) մասնագիտական ոլորտում» (3 կրեդիտ) և մեկ կամընտրական դասընթաց (3 կրեդիտ), որն ընտրում է ուսանողն առաջարկված չորս դասընթացներից կրթական ծրագրի ղեկավարի խորհրդատվությամբ: Հաշվի առնելով ծրագրի կիրառական ուղղվածությունը՝ առաջարկվում են կամընտրական հետևյալ դասընթացները՝ «Ձեռնարկատիրություն», «Կարիերայի կառավարում», «Հետազոտության պլանավորում և մեթոդներ», «Նախագծերի կառավարում և գնահատում»: Կամընտրական դասընթացներն ընտրվում են 1-ին կուրսի 1-ին

---

<sup>1</sup> 2022/2023 ուստարվանից գործում են վերանայված ուսումնական պլանները, որոնց օրինակելի ձևաթերթերը ներկայացված են հավելվածներում:

<sup>2</sup> Անգլերեն. Ֆրանսերեն, գերմաներեն ու ռուսերեն: Լեզվական խմբերը ձևավորում են ուսանողների դիմում-հայտերի հիման վրա:

կիսամյակում՝ մինչև սեպտեմբերի 20-ը, գրանցումների էլեկտրոնային համակարգում (ռեգիստրար)<sup>3</sup>:

9. Մասնագիտական դասընթացների կրթամասի աշխատածավալը 2 տարի տևողությամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի համար 18 կրեդիտ է և ընդգրկում է «Մասնագիտության արդի հիմնախնդիրներ» (3 կրեդիտ), մեկ 3 կրեդիտ աշխատածավալով ու երկու 6 կրեդիտ աշխատածավալով ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ: Այս կրթամասը նպատակաուղղված է մասնագիտական ոլորտի հիմնախնդիրների պատշաճ ընկալման ապահովմանը և մասնագիտության հենքային գիտելիքների ու կարողությունների զարգացմանը:

1,5 տարի տևողությամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի մասնագիտական դասընթացների կրթամասի աշխատածավալը 12 կրեդիտ է և ընդգրկում է 6 կրեդիտ աշխատածավալով երկու ընդհանուր մասնագիտական դասընթաց: Նշված դասընթացներից մեկը պետք է ներկայացվի օտար լեզվով (լեզվի ընտրությունը կատարում է ուսումնական ստորաբաժանումը՝ ելնելով մասնագիտական առանձնահատկություններից ու առաջնորդվելով ուսանողների լեզվական իմացությամբ): Ուսումնական ստորաբաժանման որոշմամբ օտար լեզվով մասնագիտական դասընթացը կարող է փոխարինվել «Մասնագիտական օտար լեզու» դասընթացով:

1 տարի տևողությամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի մասնագիտական դասընթացների կրթամասի աշխատածավալը 39 կրեդիտ է և ընդգրկում է 6 կրեդիտ աշխատածավալով 5 և 3 կրեդիտ աշխատածավալով 3 ընդհանուր մասնագիտական դասընթաց: Նշված դասընթացներից մեկը պետք է ներկայացվի օտար լեզվով (լեզվի ընտրությունը կատարում է ուսումնական ստորաբաժանումը՝ ելնելով մասնագիտական առանձնահատկություններից ու առաջնորդվելով ուսանողների լեզվական իմացությամբ): Ուսումնական ստորաբաժանման որոշմամբ օտար լեզվով

---

<sup>3</sup> Բոլոր կրթական ծրագրերում կամընտրական դասընթացների ընտրությունն ու գրանցումը կատարվում են գրանցումների էլեկտրոնային համակարգում (ռեգիստրար):

մասնագիտական դասընթացը կարող է փոխարինվել «Մասնագիտական օտար լեզու» դասընթացով:

10. Մասնագիտացման դասընթացների կրթամասի աշխատածավալը 2 տարի տևողությամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի համար 48 կրեդիտ է և բաղկացած է համապատասխանաբար 27 ու 21 կրեդիտ աշխատածավալով պարտադիր ու կամընտրական դասընթացներից: Պարտադիր դասընթացների կրթամասը ներառում է 3 երեք կրեդիտ աշխատածավալով ու 3 վեց կրեդիտ աշխատածավալով, իսկ կամընտրականը՝ 3 երեք կրեդիտ աշխատածավալով ու 2 վեց կրեդիտ աշխատածավալով դասընթացներ<sup>4</sup>: Պարտադիր դասընթացներն ապահովում են մագիստրոսի կրթական մակարդակում տվյալ մասնագիտացմամբ պահանջվող խորացված գիտելիքների ու կարողությունների, իսկ կամընտրական դասընթացները՝ մագիստրոսական թեզի թեմայով և ուսանողի նեղ մասնագիտական նախասիրություններով պայմանավորված հատուկ գիտելիքների ու կարողությունների ձեռքբերումը: Կամընտրական դասընթացներն ընտրվում են կրթական ծրագրի ղեկավարի (նաև գիտական ղեկավարի) խորհրդատվությամբ տվյալ կամ հարակից (մասնագիտության շրջանակում միջդիսցիպլինար գիտելիքների ձևավորման նպատակով) մագիստրոսական ծրագրերի դասընթացների առաջարկվող ցանկից: Առաջարկվող կամընտրական դասընթացների թիվը կարող է լինել 10-15: Այդ դասընթացներից մեկը (3 կրեդիտ աշխատածավալով) իրականացվում է ավարտական կիսամյակում: Կամընտրական ընտրվող դասընթացների ընդհանուր աշխատածավալը առնվազն 15 կրեդիտ է, իսկ մնացած 6 կրեդիտը կարող է լրացվել հարակից մագիստրոսական ծրագրերի պարտադիր ու կամընտրական դասընթացների ցանկից: Կամընտրական դասընթացներն ընտրվում են 1-ին կուրսի 2-րդ կիսամյակում՝ մինչև ապրիլի 1-ը: Դասընթացը կայանում է, եթե ընդգրկված են նվազագույն թվով ուսանողներ (ուսանողների նվազագույն թիվը սահմանվում է ըստ գործող նորմերի):

---

<sup>4</sup> Տե՛ս համապատասխան ուսումնական պլանների օրինակելի ձևաթղթերը:

1,5 տարի տևողությամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի մասնագիտացման դասընթացների կրթամասի աշխատածավալը 45 կրեդիտ է և բաղկացած է համապատասխանաբար 24 և 21 կրեդիտ աշխատածավալներով պարտադիր ու կամընտրական դասընթացներից: Պարտադիր դասընթացների կրթամասը ներառում է երկու 3 կրեդիտ աշխատածավալով ու երեք 6 կրեդիտ աշխատածավալով, իսկ կամընտրականը՝ հինգ 3 կրեդիտ աշխատածավալով ու մեկ 6 կրեդիտ աշխատածավալով դասընթացներ: Կամընտրական դասընթացներն ընտրվում են 1-ին կուրսի 1-ին կիսամյակում՝ մինչև դեկտեմբերի 1-ը: Դասընթացը կայանում է, եթե ընդգրկված են նվազագույն թվով ուսանողներ (ուսանողների նվազագույն թիվը սահմանվում է ըստ գործող նորմերի):

## 2.2. Հետազոտական կառուցամաս

Ծրագրի հետազոտական կառուցամասի աշխատածավալը 2 տարի տևողությամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի համար 42 կրեդիտ է և ներառում է հետևյալ բաղադրիչները՝ գիտական սեմինար (12 կրեդիտ), մասնագիտական պրակտիկա (6 կրեդիտ) ու մագիստրոսական թեզ (24 կրեդիտ):

1,5 տարի տևողությամբ ծրագրի հետազոտական կառուցամասի աշխատածավալը 27 կրեդիտ է և ներառում է հետևյալ բաղադրիչները՝ գիտական սեմինար (6 կրեդիտ), մասնագիտական պրակտիկա (3 կրեդիտ) ու մագիստրոսական թեզ (18 կրեդիտ):

1 տարի տևողությամբ ծրագրի հետազոտական կառուցամասի աշխատածավալը 15 կրեդիտ է և ներառում է հետևյալ բաղադրիչները՝ մասնագիտական պրակտիկա (3 կրեդիտ) ու մագիստրոսական թեզ (12 կրեդիտ):

11. Գիտական սեմինարը ուսումնական ստորաբաժանման փորձառու ու հետազոտական աշխատանքներում ներգրավված պրոֆեսորների, դոցենտների կամ կրթական ծրագրի ղեկավարի կողմից տվյալ կրթական ծրագրի բոլոր մագիստրանտների համար (1-ին և 2-րդ կուրսերը համատեղ) իրականացվող սեմինարների շարք է՝ շաբաթական 2 լսարանային ժամ բեռնվածությամբ ու դասատախտակով սահմանված ժամանակացույցով: Այն կարող են վարել նաև տվյալ ոլորտի առաջատար մասնագետներն ու հրավիրյալ պրոֆեսորները: Գիտական

սեմինարը կազմակերպվում է ուսումնառության 1-4-րդ կիսամյակներում: Գիտական սեմինարների ընթացքում ուսանողներն իրազեկվում են մասնագիտական ոլորտի հիմնախնդիրներին, ուսումնական ստորաբաժանումում իրականացվող հետազոտական աշխատանքներին և դրանց արդյունքներին, ինչպես նաև տեղեկանում են մագիստրոսական թեզերի թեմաների մասին և ստանում համապատասխան խորհրդատվություն դրանց ընտրության հարցում: Այս դասընթացը նպաստում է նաև ուսանողների գիտական հաղորդումներ ու զեկուցումներ ներկայացնելու, գիտական բանավեճ վարելու, հարցադրումներ անելու ունակությունների ու հմտությունների ձևավորմանը: Ուսանողները հանդես են գալիս մագիստրոսական թեզի շրջանակում կատարվող հետազոտության վերաբերյալ կարճ զեկուցումներով, մասնավորապես ներկայացնում են իրենց հետազոտության ծրագիրը, մագիստրոսական թեզի հիմնադրույթները, արդյունքները և կատարման ընթացքը/առաջընթացը:

12. Մասնագիտական պրակտիկան մագիստրոսական թեզի թեմային առնչվող, հետազոտական հմտությունների ձևավորմանը նպաստող գործնական աշխատանք է, որը կազմակերպվում է 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ կիսամյակներում (ըստ տվյալ կրթական ծրագրի հաստատված ուսումնական պլանի): Այն կազմակերպվում է ինչպես ԵՊՀ ԻՄ-ում, այնպես էլ այլ մասնագիտական ուղղվածություն ունեցող ձեռնարկություններում ու հաստատություններում 180/90 ժամ ընդհանուր աշխատածավալով (համապատասխանաբար 6/3 կրեդիտ): Մագիստրանտը պրակտիկայի ավարտին թեզի ղեկավարին ներկայացնում է հաշվետվություն: Պրակտիկան գնահատվում է թեզի ղեկավարի կողմից ստուգարքով: Մասնագիտությամբ աշխատող մագիստրանտը կարող է մասնագիտական պրակտիկան անցնել իր աշխատավայրում (ներկայացնելով համապատասխան տեղեկանք), եթե առկա է թեզի ղեկավարի համաձայնությունը: Մասնագիտական պրակտիկան չանցած ուսանողը հեռացվում է ԵՊՀ ԻՄ-ից:

13. Մագիստրոսական թեզը մագիստրոսի կրթական ծրագրի անհատական ու ամփոփիչ բաղադրիչն է, որի պատրաստումն ու պաշտպանությունն առկա ուսուցման



դեպքում իրականացվում են 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ կիսամյակներում, իսկ հեռակա ուսուցման դեպքում՝ 2-5-րդ կիսամյակներում (ըստ ուսուցման տևողության): Բոլոր ուսանողները մինչև 1-ին (հեռակա 2,5 տարի տևողությամբ ուսուցման դեպքում՝ 2-րդ) կիսամյակի ավարտը պետք է ունենան ուսումնական ստորաբաժանումների գիտական խորհուրդների կողմից հաստատված թեզի թեմաներ ու ղեկավարներ: Մագիստրոսական թեզը կարող են ղեկավարել նաև ՀՀ և արտասահմանյան բուհերի տվյալ ոլորտի առաջատար հրավիրյալ պրոֆեսորներ: Մագիստրոսական թեզի ձևաչափին ու բովանդակությանը ներկայացվող պահանջները սահմանվում է «ԵՊՀ» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղում հեռակա ուսուցման մագիստրոսական թեզի պատրաստման և գնահատման» կարգով: Թեզի պատրաստման ու պաշտպանության համար ծրագրում նախատեսվում է 24, 18 կամ 12 կրեդիտ աշխատածավալ (ըստ ուսուցման տևողության):

14. Մագիստրոսական թեզը կարող է իրականացվել նաև մասնագիտական տարբեր ոլորտի երկու տարբեր կրթական ծրագրերում սովորող ուսանողների կողմից (համաձայն ԵՊՀ ռեկտորի 2021 թ. նոյեմբերի 15-ի թիվ 213/59 հրամանի): Միջգիտակարգային թեզը հետազոտություն է, որը կատարվում է երկու ուսանողների կողմից երկու գիտական ղեկավարների ընդհանուր ղեկավարությամբ ու ներկայացվում է պաշտպանության համապատասխան 2 մասնագիտական հանձնաժողովներում: Միջգիտակարգային թեզը կարող է իրականացվել միննույն տևողությամբ տարբեր ուսուցման ձև (առկա ու հեռակա) ունեցող կրթական ծրագրերում:

### 3. ԾՐԱԳՐԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

15. Մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԵՊՀ ԻՄ ուսանողը մագիստրոսի ծրագրի կատարման արդյունքում պետք է հաջողությամբ լրացնի 120/90/60 կրեդիտ ուսումնագիտական բեռնվածություն (ըստ հաստատված ուսումնական պլանի):

### 4. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Մագիստրոսի ծրագրի բաղկացուցիչ դասընթացների կազմն ու բովանդակությունը, ինչպես նաև դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման ձևերն ու մեթոդներն ընտրվում են այնպես, որ բավարարեն ոլորտը կարգավորող պաշտոնական հետևյալ փաստաթղթերի պահանջները՝

- 1) ՀՀ բարձրագույն կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի մակարդակների նկարագրիչներով մագիստրոսի որակավորման աստիճանի համար սահմանված կրթական վերջնարդյունքների ձեռքբերումը՝ արտահայտված գիտելիքների, կարողությունների ու հմտությունների անհրաժեշտ կազմով<sup>5</sup>,
- 2) ՀՀ բարձրագույն կրթության որակավորումների ոլորտային շրջանակի (առկայության դեպքում) որակավորումների նկարագրիչներով տվյալ մասնագիտությամբ մագիստրոսի որակավորման աստիճանի համար սահմանված կրթական վերջնարդյունքների ձեռքբերումը՝ արտահայտված գիտելիքների, կարողությունների ու հմտությունների անհրաժեշտ կազմով,
- 3) ԵՊՀ կրթական ծրագրերի մշակման ղեկավար ձեռնարկի<sup>6</sup> ու կրթական ծրագրի մասնագրի<sup>7</sup> կազմման պահանջները,
- 4) տվյալ մասնագիտական ոլորտում կիրառվող միջազգային ծրագրային կողմնորոշիչներն ու տարբեր հենանիշները (բենչմարքները), տեղական ու գլոբալ մասնագիտական աշխատաշուկայի պահանջները և այլն:

#### ԵԶՐԱՓՈՒԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

16. Սույն փաստաթուղթն ուժի մեջ է մտնում 2023 թ. սեպտեմբերի 1-ից, և դրա դրույթները տարածվում են 2023 թ. սեպտեմբերի 1-ից հետո ԵՊՀ ԻՄ ընդունված, տեղափոխված կամ ԵՊՀ ԻՄ-ում ուսանողական իրավունքները վերականգնած ուսանողների վրա:

<sup>5</sup> Տե՛ս «ՀՀ որակավորումների ազգային շրջանակը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության 2016 թ. հուլիսի 7-ի № 714-Ն որոշումը:

<sup>6</sup> Տե՛ս ԵՊՀ կրթական ծրագրերի մշակման ղեկավար ձեռնարկ, 2012թ.:

<sup>7</sup> Տե՛ս ԵՊՀ կրթական ծրագրի մասնագրի լրացման ուղեցույց, 2014թ.:

**ՀԱՎԵԼՎԱԾ-1.** Հեռակա ուսուցմամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի օրինակելի ձևաթերթ-1 (1,5 տարի, 60 ECTS կրեդիտ)

| Թվանիշ                        | Ուսումնական/հետազոտական մոդուլի անվանումը                    | Կրեդիտ-ներ | Ուսումնական բեռնվածությունը, ժամ |           |           |          |             | Կիսամյակներ |           |           | Գնահատման ձևը |
|-------------------------------|--|------------|----------------------------------|-----------|-----------|----------|-------------|-------------|-----------|-----------|---------------|
|                               |  |            | Ընդ.                             | Դպի.      | Գրծ./սեմ. | Լաբ.     | Ինք.        | 1           | 2         | 3         |               |
|                               |  |            |                                  |           |           |          |             | Կրդ.        | Կրդ.      | Կրդ.      |               |
| <b>ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ</b> |  | <b>45</b>  | <b>1350</b>                      | <b>85</b> | <b>65</b> | <b>0</b> | <b>1200</b> | <b>21</b>   | <b>18</b> | <b>6</b>  |               |
|                               | <b>Ընդհանուր դասընթացներ</b>                                 | <b>6</b>   | <b>180</b>                       | <b>5</b>  | <b>15</b> | <b>0</b> | <b>160</b>  | <b>6</b>    | <b>0</b>  | <b>0</b>  |               |
|                               | Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական ոլորտում            | 3          | 90                               |           | 10        |          | 80          | 3           |           |           | Ստ.           |
|                               | Կամընտրական դասընթաց   | 3          | 90                               | 5         | 5         |          | 80          | 3           |           |           | Քն.           |
|                               | Ձեռնարկատիրություն   |            |                                  |           |           |          |             |             |           |           |               |
|                               | Կարիերայի կառավարում   |            |                                  |           |           |          |             |             |           |           |               |
|                               | Նախագծերի կառավարում և գնահատում                             |            |                                  |           |           |          |             |             |           |           |               |
|                               | Հետազոտության պլանավորում և մեթոդներ                         |            |                                  |           |           |          |             |             |           |           |               |
|                               | <b>Մասնագիտական դասընթացներ</b>                              | <b>39</b>  | <b>1170</b>                      | <b>80</b> | <b>50</b> | <b>0</b> | <b>1040</b> | <b>15</b>   | <b>18</b> | <b>6</b>  |               |
|                               | Դասընթաց-1 (Օտար լեզվով դասընթաց)*/Մասնագիտական օտար լեզու** | 6          | 180                              | 10        | 10        |          | 160         | 6           |           |           | Քն.           |
|                               | Դասընթաց-2   | 6          | 180                              | 10        | 10        |          | 160         | 6           |           |           | Քն.           |
|                               | Դասընթաց-3   | 3          | 90                               | 10        |           |          | 80          | 3           |           |           | Քն.           |
|                               | Դասընթաց-4   | 6          | 180                              | 10        | 10        |          | 160         |             | 6         |           | Քն.           |
|                               | Դասընթաց-5   | 6          | 180                              | 10        | 10        |          | 160         |             | 6         |           | Քն.           |
|                               | Դասընթաց-6   | 6          | 180                              | 10        | 10        |          | 160         |             | 6         |           | Քն.           |
|                               | Դասընթաց-7   | 3          | 90                               | 10        |           |          | 80          |             |           | 3         | Քն.           |
|                               | Դասընթաց-8   | 3          | 90                               | 10        |           |          | 80          |             |           | 3         | Քն.           |
| <b>ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ</b> |  | <b>15</b>  | <b>450</b>                       | <b>0</b>  | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>450</b>  | <b>0</b>    | <b>3</b>  | <b>12</b> |               |
|                               | Մասնագիտական պրակտիկա  | 3          | 90                               |           |           |          | 90          |             | 3         |           | Ստ.           |
|                               | Մագիստրոսական թեզ  | 12         | 360                              |           |           |          | 360         |             |           | 12        | Պաշտ.         |
| <b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>               |  | <b>60</b>  | <b>1800</b>                      | <b>85</b> | <b>65</b> | <b>0</b> | <b>1650</b> | <b>21</b>   | <b>21</b> | <b>18</b> |               |

Ուսուցման շաբաթներ  
**3**

|  |          |          |          |           |
|--|----------|----------|----------|-----------|
| <b>Ուսումնական/գիտական մոդուլների քանակը</b> | <b>5</b> | <b>4</b> | <b>3</b> | <b>12</b> |
|--|----------|----------|----------|-----------|

\* Օտար լեզուն ընտրում է կրթական ծրագրի ղեկավարը՝ հաշվի առնելով ուսանողների լեզվական կարողությունները և ծրագրի վերջնարդյունքները:

\*\*Ուսումնական ստորաբաժանման որոշմամբ՝ ուսումնական պլանում օտար լեզվով մասնագիտական դասընթացը կարող է փոխարինվել «Մասնագիտական օտար լեզու» դասընթացով:

**ՀԱՎԵԼՎԱԾ-2.** Հեռակա ուսուցմամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի օրինակելի ձևաթերթ -2 (2,5 տարի, 120 ECTS կրեդիտ)

| Թվանիշ                        | Ուսումնական/հետազոտական մոդուլի անվանումը         | Կրեդիտ-ներ | Ուսումնական բեռնվածությունը, ժամ |            |            |          |             | Կիսամյակներ |           |           |           |          | Գնահատման ձևը |
|-------------------------------|---|------------|----------------------------------|------------|------------|----------|-------------|-------------|-----------|-----------|-----------|----------|---------------|
|                               |   |            | Ընդ.                             | Դսի.       | Գրծ./սեմ.  | Լաբ.     | Ինք.        | 1           | 2         | 3         | 4         | 5        |               |
| <b>ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ</b> |   | <b>78</b>  | <b>2340</b>                      | <b>155</b> | <b>105</b> | <b>0</b> | <b>2080</b> | <b>21</b>   | <b>21</b> | <b>21</b> | <b>15</b> | <b>0</b> |               |
|                               | <b>Ընդհանուր դասընթացներ</b>                      | <b>12</b>  | <b>360</b>                       | <b>5</b>   | <b>35</b>  | <b>0</b> | <b>320</b>  | <b>9</b>    | <b>3</b>  | <b>0</b>  | <b>0</b>  | <b>0</b> |               |
|                               | Մասնագիտական օտար լեզվով-1                        | 3          | 90                               |            | 10         |          | 80          | 3           |           |           |           |          | Ստ.           |
|                               | Մասնագիտական օտար լեզվով-2                        | 3          | 90                               |            | 10         |          | 80          |             | 3         |           |           |          | Ստ.           |
|                               | Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական ոլորտում | 3          | 90                               |            | 10         |          | 80          | 3           |           |           |           |          | Ստ.           |
|                               | Հետազոտության պլանավորում և մեթոդներ              | 3          | 90                               | 5          | 5          |          | 80          | 3           |           |           |           |          | Քն.           |
|                               | <b>Մասնագիտական դասընթացներ</b>                   | <b>18</b>  | <b>540</b>                       | <b>40</b>  | <b>20</b>  | <b>0</b> | <b>480</b>  | <b>12</b>   | <b>6</b>  | <b>0</b>  | <b>0</b>  | <b>0</b> |               |
|                               | Մասնագիտության արդի հիմնախնդիրները                | 3          | 90                               | 10         |            |          | 80          | 3           |           |           |           |          | Ստ.           |
|                               | Դասընթաց-1  | 3          | 90                               | 10         |            |          | 80          | 3           |           |           |           |          | Քն.           |
|                               | Դասընթաց-2  | 6          | 180                              | 10         | 10         |          | 160         | 6           |           |           |           |          | Քն.           |
|                               | Դասընթաց-3  | 6          | 180                              | 10         | 10         |          | 160         |             | 6         |           |           |          | Քն.           |
|                               | <b>Մասնագիտացման դասընթացներ</b>                  | <b>48</b>  | <b>1440</b>                      | <b>110</b> | <b>50</b>  | <b>0</b> | <b>1280</b> | <b>0</b>    | <b>12</b> | <b>21</b> | <b>15</b> | <b>0</b> |               |
|                               | <b>Պարտադիր</b>                                   | <b>27</b>  | <b>810</b>                       | <b>60</b>  | <b>30</b>  | <b>0</b> | <b>720</b>  | <b>0</b>    | <b>12</b> | <b>15</b> | <b>0</b>  | <b>0</b> |               |
|                               | Դասընթաց-1  | 3          | 90                               | 10         |            |          | 80          |             | 3         |           |           |          | Քն.           |
|                               | Դասընթաց-2  | 3          | 90                               | 10         |            |          | 80          |             | 3         |           |           |          | Քն.           |

Ուսուցման շաբաթներ  
**3**

|  |           |            |             |            |            |            |             |           |           |           |           |           |           |
|--|-----------|------------|-------------|------------|------------|------------|-------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Դասընթաց-3                                   | 6         | 180        | 10          | 10         |            | 160        |             | 6         |           |           |           | Քն.       |           |
| Դասընթաց-4                                   | 6         | 180        | 10          | 10         |            | 160        |             |           | 6         |           |           | Քն.       |           |
| Դասընթաց-5                                   | 6         | 180        | 10          | 10         |            | 160        |             |           | 6         |           |           | Քն.       |           |
| Դասընթաց-6                                   | 3         | 90         | 10          |            |            | 80         |             |           | 3         |           |           | Քն.       |           |
| <b>Կամընտրական</b>                           | <b>21</b> | <b>630</b> | <b>50</b>   | <b>20</b>  | <b>0</b>   | <b>560</b> | <b>0</b>    | <b>0</b>  | <b>6</b>  | <b>15</b> | <b>0</b>  |           |           |
| Դասընթաց-1                                   | 3         | 90         | 10          |            |            | 80         |             |           | 3         |           |           | Քն.       |           |
| Դասընթաց-2                                   | 3         | 90         | 10          |            |            | 80         |             |           | 3         |           |           | Քն.       |           |
| Դասընթաց-3                                   | 6         | 180        | 10          | 10         |            | 160        |             |           |           | 6         |           | Քն.       |           |
| Դասընթաց-4                                   | 6         | 180        | 10          | 10         |            | 160        |             |           |           | 6         |           | Քն.       |           |
| Դասընթաց-5                                   | 3         | 90         | 10          |            |            | 80         |             |           |           | 3         |           | Քն.       |           |
| <b>ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ</b>                |           | <b>42</b>  | <b>1260</b> | <b>0</b>   | <b>40</b>  | <b>0</b>   | <b>1220</b> | <b>3</b>  | <b>3</b>  | <b>3</b>  | <b>9</b>  | <b>24</b> |           |
| Գիտական սեմինար                              | 12        | 360        |             | 40         |            | 320        | 3           | 3         | 3         | 3         |           | Ստ.       |           |
| Մասնագիտական պրակտիկա                        | 6         | 180        |             |            |            | 180        |             |           |           | 6         |           | Ստ.       |           |
| Մագիստրոսական թեզ                            | 24        | 720        |             |            |            | 720        |             |           |           |           | 24        | Պաշտ.     |           |
| <b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>                              |           | <b>120</b> | <b>3600</b> | <b>155</b> | <b>145</b> | <b>0</b>   | <b>3300</b> | <b>24</b> | <b>24</b> | <b>24</b> | <b>24</b> | <b>24</b> |           |
| <b>Ուսումնական/գիտական մոդուլների քանակը</b> |           |            |             |            |            |            |             | <b>7</b>  | <b>6</b>  | <b>6</b>  | <b>5</b>  | <b>1</b>  | <b>25</b> |

**ՀԱՎԵԼՎԱԾ-3.** Հեռակա ուսուցմամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի օրինակելի ձևաթերթ-4 (2 տարի, 90 ECTS կրեդիտ)

| Թվանիշ                        | Ուսումնական/հետազոտական մոդուլի անվանումը         | Կրեդիտ-ներ | Ուսումնական բեռնվածությունը, ժամ |            |           |          |             | Կիսամյակներ |           |           |          | Գնահատման ձևը |
|-------------------------------|---|------------|----------------------------------|------------|-----------|----------|-------------|-------------|-----------|-----------|----------|---------------|
|                               |   |            | Ընդ.                             | Դսիս.      | Գրծ./սեմ. | Լաբ.     | Ինք.        | 1           | 2         | 3         | 4        |               |
|                               |   |            |                                  |            |           |          |             | Կրդ.        | Կրդ.      | Կրդ.      | Կրդ.     |               |
| <b>ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ</b> |   | <b>63</b>  | <b>1890</b>                      | <b>135</b> | <b>75</b> | <b>0</b> | <b>1680</b> | <b>21</b>   | <b>21</b> | <b>18</b> | <b>3</b> |               |
|                               | <b>Ընդհանուր դասընթացներ</b>                      | <b>6</b>   | <b>180</b>                       | <b>5</b>   | <b>15</b> | <b>0</b> | <b>160</b>  | <b>6</b>    | <b>0</b>  | <b>0</b>  | <b>0</b> |               |
|                               | Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական ոլորտում | 3          | 90                               |            | 10        |          | 80          | 3           |           |           |          | Ստ.           |
|                               | Հետազոտության պլանավորում և մեթոդներ              | 3          | 90                               | 5          | 5         |          | 80          | 3           |           |           |          | Քն.           |

Ուսուցման շաբաթներ  
**3**

| Մասնագիտական դասընթացներ                     |   | 12        | 360         | 20         | 20         | 0        | 320         | 12        | 0         | 0         | 0         |           |
|--|---|-----------|-------------|------------|------------|----------|-------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|  | Դասընթաց-1 (Օտար լեզվով դասընթաց)/Մասնագիտական օտար լեզու | 6         | 180         | 10         | 10         |          | 160         | 6         |           |           |           | Քն.       |
|  | Դասընթաց-2  | 6         | 180         | 10         | 10         |          | 160         | 6         |           |           |           | Քն.       |
| Մասնագիտացման դասընթացներ                    |   | 45        | 1350        | 110        | 40         | 0        | 1200        | 3         | 21        | 18        | 3         |           |
|  | <b>Պարտադիր</b>   | <b>24</b> | <b>720</b>  | <b>50</b>  | <b>30</b>  | <b>0</b> | <b>640</b>  | <b>3</b>  | <b>21</b> | <b>0</b>  | <b>0</b>  |           |
|  | Դասընթաց-1  | 3         | 90          | 10         |            |          | 80          | 3         |           |           |           | Քն.       |
|  | Դասընթաց-2  | 6         | 180         | 10         | 10         |          | 160         |           | 6         |           |           | Քն.       |
|  | Դասընթաց-3  | 6         | 180         | 10         | 10         |          | 160         |           | 6         |           |           | Քն.       |
|  | Դասընթաց-4  | 6         | 180         | 10         | 10         |          | 160         |           | 6         |           |           | Քն.       |
|  | Դասընթաց-5  | 3         | 90          | 10         |            |          | 80          |           | 3         |           |           | Քն.       |
|  | <b>Կամրնորական</b>  | <b>21</b> | <b>630</b>  | <b>60</b>  | <b>10</b>  | <b>0</b> | <b>560</b>  | <b>0</b>  | <b>0</b>  | <b>18</b> | <b>3</b>  |           |
|  | Դասընթաց-1  | 3         | 90          | 10         |            |          | 80          |           |           | 3         |           | Քն.       |
|  | Դասընթաց-2  | 3         | 90          | 10         |            |          | 80          |           |           | 3         |           | Քն.       |
|  | Դասընթաց-3  | 3         | 90          | 10         |            |          | 80          |           |           | 3         |           | Քն.       |
|  | Դասընթաց-4  | 3         | 90          | 10         |            |          | 80          |           |           | 3         |           | Քն.       |
|  | Դասընթաց-5  | 6         | 180         | 10         | 10         |          | 160         |           |           | 6         |           | Քն.       |
|  | Դասընթաց-6  | 3         | 90          | 10         |            |          | 80          |           |           |           | 3         | Քն.       |
| <b>ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ</b>                |   | <b>27</b> | <b>810</b>  | <b>0</b>   | <b>30</b>  | <b>0</b> | <b>780</b>  | <b>0</b>  | <b>2</b>  | <b>5</b>  | <b>20</b> |           |
|  | Գիտական սեմինար   | 6         | 180         |            | 30         |          | 150         |           | 2         | 2         | 2         | 3 Ստ.     |
|  | Մասնագիտական պրակտիկա                                     | 3         | 90          |            |            |          | 90          |           |           | 3         |           | Ստ.       |
|  | Մագիստրոսական թեզ   | 18        | 540         |            |            |          | 540         |           |           |           | 18        | Պաշտ.     |
| <b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>                              |   | <b>90</b> | <b>2700</b> | <b>135</b> | <b>105</b> | <b>0</b> | <b>2460</b> | <b>21</b> | <b>23</b> | <b>23</b> | <b>23</b> |           |
| <b>Ուսումնական/գիտական մոդուլների քանակը</b> |   |           |             |            |            |          |             | <b>5</b>  | <b>5</b>  | <b>7</b>  | <b>3</b>  | <b>20</b> |

\* Օտար լեզուն ընտրում է կրթական ծրագրի ղեկավարը՝ հաշվի առնելով ուսանողների լեզվական կարողությունները և ծրագրի վերջնաբոլորները:

\*\* Ուսումնական ստորաբաժանման որոշմամբ՝ ուսումնական պլանում օտար լեզվով մասնագիտական դասընթացը կարող է փոխարինվել «Մասնագիտական օտար լեզու» դասընթացով: